

Kompetanseheving i profesjonsfaglig digital kompetanse i Søgne og Songdalen 2025-26

Samling 2
Mellomtrinn
26.11.2025

Last ned her:
lift.uia.no/2ssm

Mål og innhold

Mål: Alle lærere skal ha god forståelse for KI og dens påvirkning på skole og læring og føle seg trygge på å benytte tilgjengelige verktøy på en god måte.

- KI i praksis
- Praksisnlegg fra lærer
- KI og vurdering
- Diskusjoner
- Fikleaktiviteter
- Blåtime

Læreplanen og KI

“Overordnet forståelse for hva som ligger i begrepet kunstig intelligens (KI), hva generativ KI er, og hvordan KI som teknologi er utviklet og fungerer, er temaer som vil være relevante å inkludere i elevenes opplæring i flere fag. Dette er et viktig tillegg til ferdigheter og den kunnskapen elevene utvikler gjennom praktisk bruk av KI.”

Læreplanen og KI

Kunstig intelligens (KI) er relevant å inkludere som en del av elevenes opplæring i fag. Dette kan være enten for å lære om KI som teknologi, hvordan denne teknologien kan påvirke individet og samfunnet, eller hvordan elevene kan bruke KI i læringsarbeidet på hensiktsmessige måter.

VEILEDNING | SIST ENDRET: 28.06.2024

 Last ned

 Skriv ut

Innhold

Kunnskap om kunstig intelligens som teknologi

- [Eksempler på aktuelle fag og innhold i læreplanene](#)

Digital dømmekraft i møte med kunstig intelligens

- [Personvern](#)
  - [Eksempler på aktuelle fag og innhold i læreplanene](#)
- [Kildebruk og kildekritikk](#)
  - [Eksempler på aktuelle fag og innhold i læreplanene](#)
- [Opphavsrett og kunstig intelligens](#)
  - [Eksempler på aktuelle fag og innhold i læreplanene](#)

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/digitalisering-skole/kunstig-intelligens-ki-i-skolen/ki-i-lareplanen/>

Fra Udir:

Råd om KI i skolen

1. **Løft frem relevante områder i læreplanverket.** For eksempel områder som digital dømmekraft, kildekritikk, etikk, personvern og demokrati.
2. **Skolen og læreren vurderer når KI er relevant å bruke,** ut fra mål og innhold i læreplanene. Læreren er den pedagogiske lederen i klasserommet, som legger til rette for gode læringsprosesser.
3. **Legg vekt på variasjon i opplæring og vurdering.** Utforsk tilnærminger som gir læreren trygghet på at det er elevens egen kompetanse som blir vurdert. F.eks. vurdering i ulike faser av en skriveprosess.
4. **Snakk med elevene** om hva KI er, hvilke muligheter teknologien gir, men også hvilke farer den bringer med seg. Utforsk gode arbeidsprosesser og læringsformer sammen.
5. **Snakk med foresatte** om digital praksis og bruk av KI-verktøy på skolen og hjemme.
6. **Bruk profesjonelle læringsfellesskap,** for å takle komplekse utfordringer som det er vanskelig å møte alene. Skoleeier og skoleleder må prioritere utvikling av profesjonsfaglig digital kompetanse.
7. **Skap en kultur for utprøving** og evaluering av pedagogisk praksis.
8. **Bruk sikre løsninger** som er godkjent og personvern-vurdert av skoleeier
9. **Ta hensyn til elevenes alder og modenhet,** og vis særlig forsiktighet overfor yngre barn. Benytt de tekniske mulighetene som finnes til å tilpasse verktøyene for best mulig pedagogisk bruk.

Kristiansand retningslinjer

[Her kan du laste ned fila](#)

Ansvarlig KI-bruk

Hva kan du bruke KI til?

JA til KI	eller	NEI til KI
Muntlig arbeid <ul style="list-style-type: none"> • Lage disposisjoner • Få forslag til formidlingsmåter • Få hjelp til å besvare faglige spørsmål		Muntlig arbeid <ul style="list-style-type: none"> • Bruke KI som erstatning for samtaler med mennesker • Gjenta det KI har skrevet uten å forstå det selv
Lesing og tekstforståelse <ul style="list-style-type: none"> • Forklare og forenkle begreper • hjelpe deg å forstå tekst • Lage sammendrag, ordlister og oppgaver fra en tekst		Lesing og tekstforståelse <ul style="list-style-type: none"> • Overlate lesingen til KI. Les og forstå det selv. • Stole blindt på KI. Tenk kritisk og analyser teksten selv.
Skriftlig arbeid <ul style="list-style-type: none"> • Kilde til inspirasjon og idéer • Hjelp til rettskriving, grammatikk, m.m. • Råd til struktur og disposisjon • Hjelp til kildehenvisninger		Skriftlig arbeid <ul style="list-style-type: none"> • Levere KI-generert innhold som ditt eget • Stole blindt på KI • Erstatte lærers tilbakemeldinger
Finne og søke <ul style="list-style-type: none"> • Finne flere kilder og ressurser • Tolke tekster fra Internett • Vær åpen og si i fra når og hvordan du bruker KI		Finne og søke <ul style="list-style-type: none"> • Bruke KI som eneste kilde • Stole på KI uten å sjekke andre kilder • Bruke KI som besvarelse uten å si hvordan
Vurdering <ul style="list-style-type: none"> • Lage øvingsoppgaver, spørsmål og eksempler for deg selv. • Be KI stille spørsmål om et tema • Få tips til studieteknikk		Vurdering <ul style="list-style-type: none"> • Bruke KI som erstatning for egen læring og innsats • Jukse ved å bruke KI der det ikke er lov • Bruke KI til å skrive tekster til deg på forhånd.
Matematikk og programmering <ul style="list-style-type: none"> • Forklare hvordan man løser et problem • hjelpe deg å forstå kode og finne feil i kode		Matematikk og programmering <ul style="list-style-type: none"> • Levere inn uten å kontrollere selv

Det er lurt å bruke KI som en ekstra hjelp i tillegg til den vanlige undervisningen, så lenge det er på en måte som skolen synes er ok og som gjør at du lærer bedre.

Fra forrige samling: Spørsmål du har om KI og generativ KI

LearnLab Participant Colab present.colab.learnlab.net Spør ChatGPT

Tre spørsmål du har om KI og generativ KI

- 1 Hvordan kan man bruke dette med de minste elevene?
- 2 Hvordan kan vi bruke generativ KI på en trygg og pedagogisk måte med elever i barneskolen, uten at de bare kopierer svar?
- 3 Hva er hensikten med å bruke KI i undervisningen?
- 4 Hvordan spørre og bruke stikkord for å konsekvent få god hjelp til utvikling av opplegg og materiell gjennom KI?
- 5 Hvilke typer oppgaver egner seg best - og minst - for bruk av KI i undervisningen?
- 6 Hvordan vil generativ KI endre selve essensen av hva vi definerer som "ferdigheter" og "kunnskap" som er verdt å vurdere, og hvordan må skolen tilpasse sine vurderingsformer for å måle unik menneskelig kompetanse i KI-æraen?
- 7 Hvordan kan vi norske skole bruke KI og generativ KI til å fremme elevenes kreativitet og kritisk tenkning?
- 8 Hvilket AI-verktøy anbefales for oss lærere?
- 9 Hvordan skal elevene bruke KI på en trygg måte, som gjør at de fremdeles tenker selv?
- 10 Hva er de viktigste reglene og retningslinjene vi må gi elevene for bruk av KI, slik at vi sikrer at de bruker verktøyene på en trygg og ansvarlig måte?
- 11 Hvordan kan elevene bruke dette på best mulig måte?
- 12 Hvordan kan vi som undervisere utvikle vår egen kompetanse i KI for å være rustet til fremtidens skole?
- 13 Hvordan kan vi ivareta nøyaktighet og lysen til å tilpasse seg informasjon uten bruk av KI?
- 14 Hvordan kan elevene bruke dette på best mulig måte?
- 15 Hvordan kan vi kontrollere om KI er brukt av elevene eller ikke?
- 16 Hvordan kan jeg være sikker på at svarene jeg får via disse tjenestene er korrekte? Ettersom svarene kan variere hos ulike tjenester.
- 17 Er det stor forskjell mellom de ulike AI-verktøyene?
- 18 Hvilket trinn passer det å begynne med KI?
- 19 Hvilken KI, og hvordan, bør elevene bruke for å fremme egen læring?
- 20 Hva het grunnleggeren av Chat GPT?
- 21 Kan vi la elevene bruke ki.irs.no i skolesammenheng (noe vi tidligere har fått beskjed om å ikke bruke)
- 22 Mange av KI-verktøyene er nå så like, hvordan skal man vite hva man skal velge?
- 23 Hvilke typiske faller med KI bør man passe seg for?
- 24 Hvordan kan KI-verktøy konkret hjelpe meg med å spare tid i hverdagen, for eksempel ved å lage differensierte oppgaver, idénlydere til en innspilning, eller oppsummere tekster?
- 25 Hvilke typer oppgaver egner seg for bruk av KI, og i hvilke fag?
- 26 Hvordan kan man motivere elever til å se på KI som et hjelpemiddel og ikke en snarvei?
- 27 Hvordan få KI til å lage gode arbeidsark og PP som jeg kan redigere i etterkant?
- 28 Hva slags nytt innhold som en generativ KI kan produsere nå?
- 29 Hvordan få over tekst laget av KI uten å få vannmerke når det er kopiert over?
- 30 3.Har elevene tilgang på billedgenerering.
- 31 Hvorfor bruker så mange åpenbare KI-genererte bilder som ikke passer inn?
- 32 Hvordan klarer vi som lærere å vurdere oppgaver til elever hvor de har brukt KI?
- 33 Hva er best Google Gemini eller Microsoft Co-Pilot?
- 34 Hvordan skal vi få elevene motiverte til fortsatt å produsere noe selv når de vet at KI kan lage det for dem?
- 35 Hvordan skal jeg best mulig undervise elevene i hva som er "god" og "uansvarlig" bruk av KI?
- 36 Hvordan bruke KI i ITO?
- 37 Hvorfor bruker så mange åpenbare KI-genererte bilder som ikke passer inn?
- 38 Gjør KI at vi mennesker blir litt "slumrende"?
- 39 Hvordan kan generativ KI brukes aktivt for å stimulere og utvikle elevenes kreativitet og innovasjonsevne - ikke bare som et verktøy for å fullføre oppgaver, men som en samarbeidspartner i den kreative prosessen?
- 40 Hva er de etiske utfordringene ved bruk av generativ KI i skolen, og hvordan kan vi som lærere håndtere dem?
- 41 Hvilke organisatoriske og teknologiske tiltak må skolen iverksette for å sikre at alle elever får tilgang og veltrent bruk av generativ KI, uavhengig av sosial bakgrunn eller teknologisk hjemmeutrustning, for å unngå et nytt digitalt skille?
- 42 Får elevene tilgang til å generere bilder?
- 43 I hvor stor grad er KI "target" av det politiske landskapet de ulike selskapene herer hjemme i (eks USA, Kina ...)
- 44 Kan vi kontrollere hvordan KI er brukt i et elevarbeid?

Vis svarene mine

Hovedpunkter fra spørsmålene deres i Learnlab

- Pedagogisk bruk av KI
- Elevens trygghet og kritisk tenkning
- Etikk, risiko og personvern
- Praktiske og tekniske utfordringer
- Fremtid, arbeidsliv og samfunnseffekt

Mellomarbeidet:

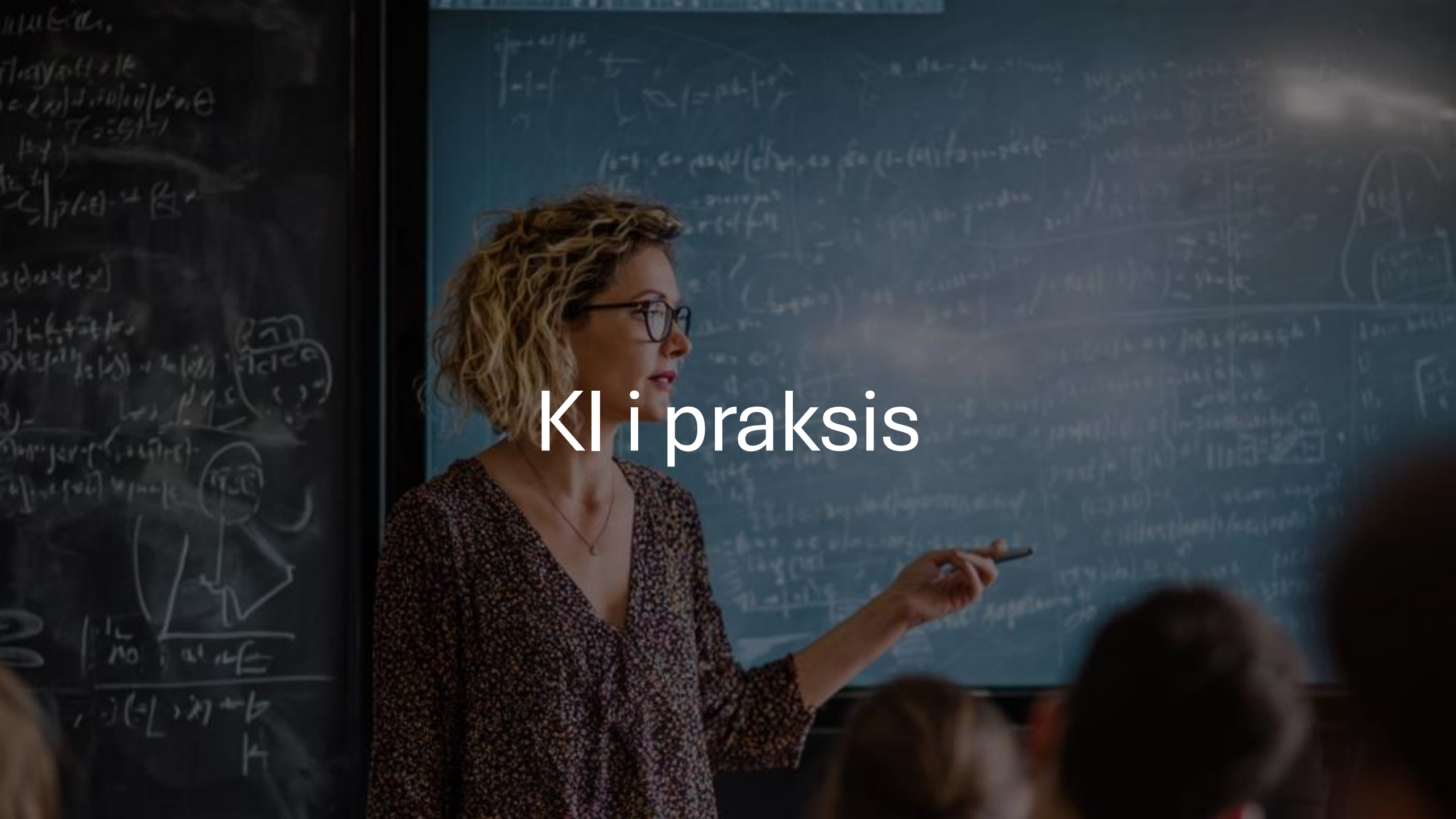
- Test ut et KI-verktøy som kan brukes i undervisningen. Samarbeid og diskuter med en annen lærer.
- Gjør deg tanker rundt erfaringene dine med verktøyet og hvordan det kan integreres i undervisningen.

Diskusjon rundt bordet (5 min)

- Hvordan har du jobbet med KI siden forrige samling?

KI i praksis

Praksisinnlegg fra lærer

Aslak Brustad

Oppgaver i tre nivåer

- **Nivå 1:** har prøvd, men er usikker
- **Nivå 2:** bruker KI av og til
- **Nivå 3:** bruker KI jevnlig

FIKLEØKT 1 - Hjelpelærer

Lage en ledetekst du
kan gi til elevene

Nivå 1
Fikleøkt 1
Hjelpelærer

Lag en KI-hjelpelærer til elevene

1. Se for deg at du skal ha en time om **[tema]**.

Du skal utvikle en ledetekst som lager en KI-hjelpelærer som elevene kan sparre med underveis.

2. Bruk R.O.F.-metoden til å gi KI en tydelig rolle:

- **Rolle:** Hvem skal KI være? (f.eks. norsklærer, forsker, kunstkritiker)
- **Oppgave:** Hva skal KI hjelpe med? (stille spørsmål, gi hint, forklare begreper)
- **Format:** Hvordan skal dialogen foregå? (ett spørsmål av gangen, korte svar, refleksjon på slutten)

3. Hold en samtale i 5 minutter for å teste din nye hjelpelærer.

Reflekter: Hvordan kan denne brukes læringsfremmende i ditt fag?

4. Lagre ledeteksten du brukte og gi denne til elevene

Eksempel på ledetekst:

“Du er en [faglærer] som hjelper elever på [trinn] med å forstå [tema]. Still ett spørsmål av gangen, og gi korte, enkle forklaringer.”

Test samtalen, og justér ved å endre ett ord om gangen (rolle, tone, eller format).

Nivå 2
Fikleøkt 1
Hjelpelærer

Lag en KI-hjelpelærer til elevene

- 1.** Se for deg at du skal ha en time om **[tema]**.
Du skal utvikle en ledetekst som lager en KI-hjelpelærer som elevene kan sparre med underveis.
- 2. Bruk R.O.F.-metoden** til å gi KI en tydelig rolle
Rolle: Hvem skal KI være?
Oppgave: Hva skal den hjelpe med?
Format: Hvordan skal den svare?
- 3.** Hold en samtale med hjelpelæreren i 5 minutter, test og forbedre ledeteksten slik at KI stiller bedre spørsmål eller tilpasser nivået til eleven.
- 4.** Lagre ledeteksten du brukte og gi denne til elevene

Eksempel på ledetekst:

“Du er en [faglærer] som hjelper elever på [trinn] med å forstå [tema]. Still ett spørsmål av gangen, og gi korte, enkle forklaringer.”

Nivå 3
Fikleøkt 1
Hjelpelærer

Lag en KI-hjelpelærer til elevene

1. Se for deg at du skal ha en time om [tema].
Design en avansert hjelpelærer med tydelig personlighet og pedagogisk rolle.

2. Bruk R.O.F.-metoden til å gi KI en tydelig rolle

Rolle: Hvem skal KI være?

Oppgave: Hva skal den hjelpe med?

Format: Hvordan skal den svare?

3. Hold en samtale med hjelpelæreren i 5 minutter, underveis justerer du tone, progresjon og faglig dybde. La samtalen ende i at KI hjelper deg å generere den endelige ledeteksten du kan gi rett til elevene.

4. Kopier ledeteksten og gi den til elevene

Eksempel på ledetekst:

“Du er en [faglærer] som hjelper elever på [trinn] med å forstå [tema]. Still ett spørsmål av gangen, og gi korte, enkle forklaringer.”

Tenke kritisk: finne feil og mangler

Ungdom i Grimstad har et variert utvalg av fritidsaktiviteter, både innen idrett, kultur og friluftsliv. Idrettslag som Jerv og Imås tilbyr populære aktiviteter som fotball, håndball og friidrett. Kystnære omgivelser gjør også aktiviteter som seiling, kajakkpadling og bading attraktive, spesielt om sommeren. Grimstad har flere treningsentre og en skatepark, som gir ungdom mulighet til både fysisk aktivitet og sosialt samvær. Om vinteren trekkes mange til nærliggende skianlegg og akebakker, selv om kystklimaet ofte byr på milde vintre.

For de kulturinteresserte finnes det tilbud gjennom Grimstad Kulturskole, hvor musikk, dans og teater står sentralt. Ungdomshuset Samsen fungerer som en sosial møteplass med kreative verksteder, spill og arrangementer. Mange ungdommer engasjerer seg også i frivillige organisasjoner og festivaler som Kortfilmfestivalen, hvor de kan delta i planlegging og gjennomføring av lokale arrangementer. I tillegg gjør Grimstads flotte natur det populært å utforske turstier og sykkelruter, som bidrar til en aktiv fritid for de unge i byen.

Spørsmål til
diskusjon:

Faktasjekk

påstandene i
teksten. Stemmer
de?

Hva mangler i
denne teksten?

Aktiviteter?

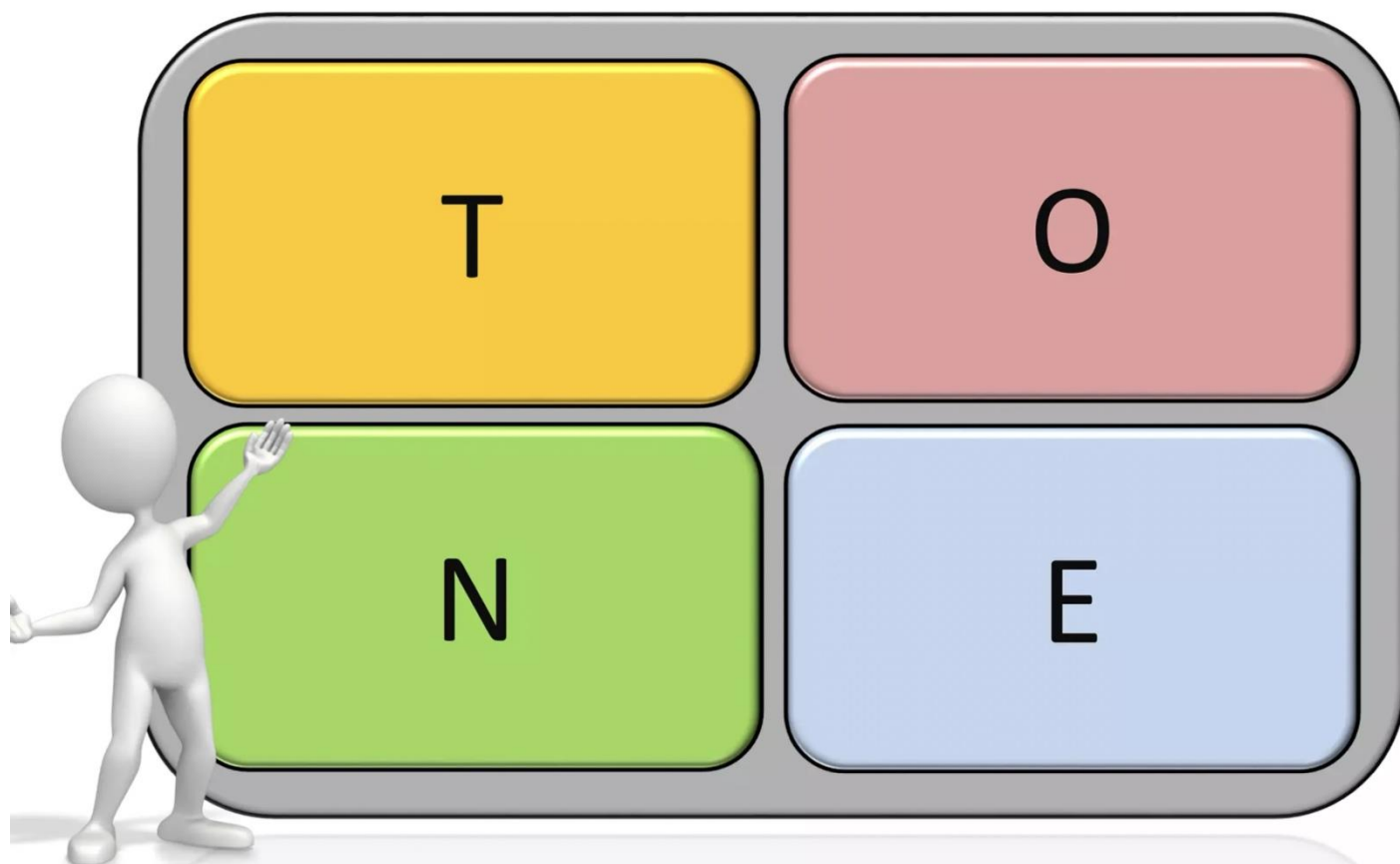
Informasjon?

Hvilke ord i teksten

ville du ikke brukt
selv? Hvorfor? Hvilke
ord ville du brukt i
stedet? Skriv dem i
en liste med ditt
forslag ved siden av.

Eksempel fra litteraturprosjekt: vurdere og reflektere

- Før vi starter med å lese, skal du svare på disse oppgavene. Skriv med egne ord, og vær HELT sikker på at du forstår innholdet i det du skriver. Lim inn kildene til informasjonen du finner, etter svaret ditt. **KI er ikke en kilde, ikke google heller...**
- Hva betyr migrasjon?
- Hvilket land reiser flyktingene som kommer i båt til Europa, fra?
- Hvorfor reiser de til Europa?

TONE - kildekritikk

Les mer:

<https://evabra.wordpress.com/mooc/modul-3-sok-kildekritikk-og-kritisk-refleksjon/modul-3-rammeverket-tone/>

Troverdig:

Er kilden sikker og pålitelig?

Objektiv: Er kilden nøytral, eller presenterer den kun én side av en sak?

Nøyaktig: Er informasjonen i kilden korrekt, eller finnes det feil eller slurv?

Egnet: Er kilden passende for formålet man skal bruke den til?

◆ AI-oversikt

Flyktninger som kommer i båt til Europa kommer fra mange ulike land, primært fra land i Midtøsten og Afrika, men også fra Asia. Syria, Afghanistan, Eritrea og Irak har vært blant de største gruppene. Mange av disse flykter fra krig og konflikt, men også fra fattigdom og forfølgelse.

- **Fra Midtøsten:** Land som Syria og Irak er viktige opprinnelsesland for flyktninger som tar sjøveien til Europa, spesielt via Hellas.
- **Fra Afrika:** Mange kommer fra afrikanske land som Eritrea, Nigeria, Somalia og Sudan. Veien over Middelhavet fra Nord-Afrika er spesielt farlig.
- **Fra andre områder:** Det kommer også flyktninger og migranter fra land som Afghanistan, Pakistan, Somalia, Bangladesh, Sudan, Gambia og Eritrea.
- **Årsaker til flukt:** Hovedårsakene til at folk flykter er krig, konflikt, forfølgelse og alvorlige brudd på menneskerettighetene, men fattigdom spiller også en rolle.

[Gå i dybden i AI-modus](#)

10 spørsmål og svar | Flyktninghjelpen

22. okt. 2015 — 8. Hvem er de som kommer til Europa? 51 prosent kommer fra Syria, 16 prose...

 Flyktninghjelpen

En verden på flukt | Aktuelt | UiB

22. juni 2021 — Den farefulle veien til Europa. Flyktningene og migrantene som kommer...

 Universitetet i Bergen

Mennesker på flukt - FN-sambandet

7. juli 2025 — Krig, konflikt, forfølgelse og alvorlige brudd på menneskerettighetene er...

 FN-sambandet

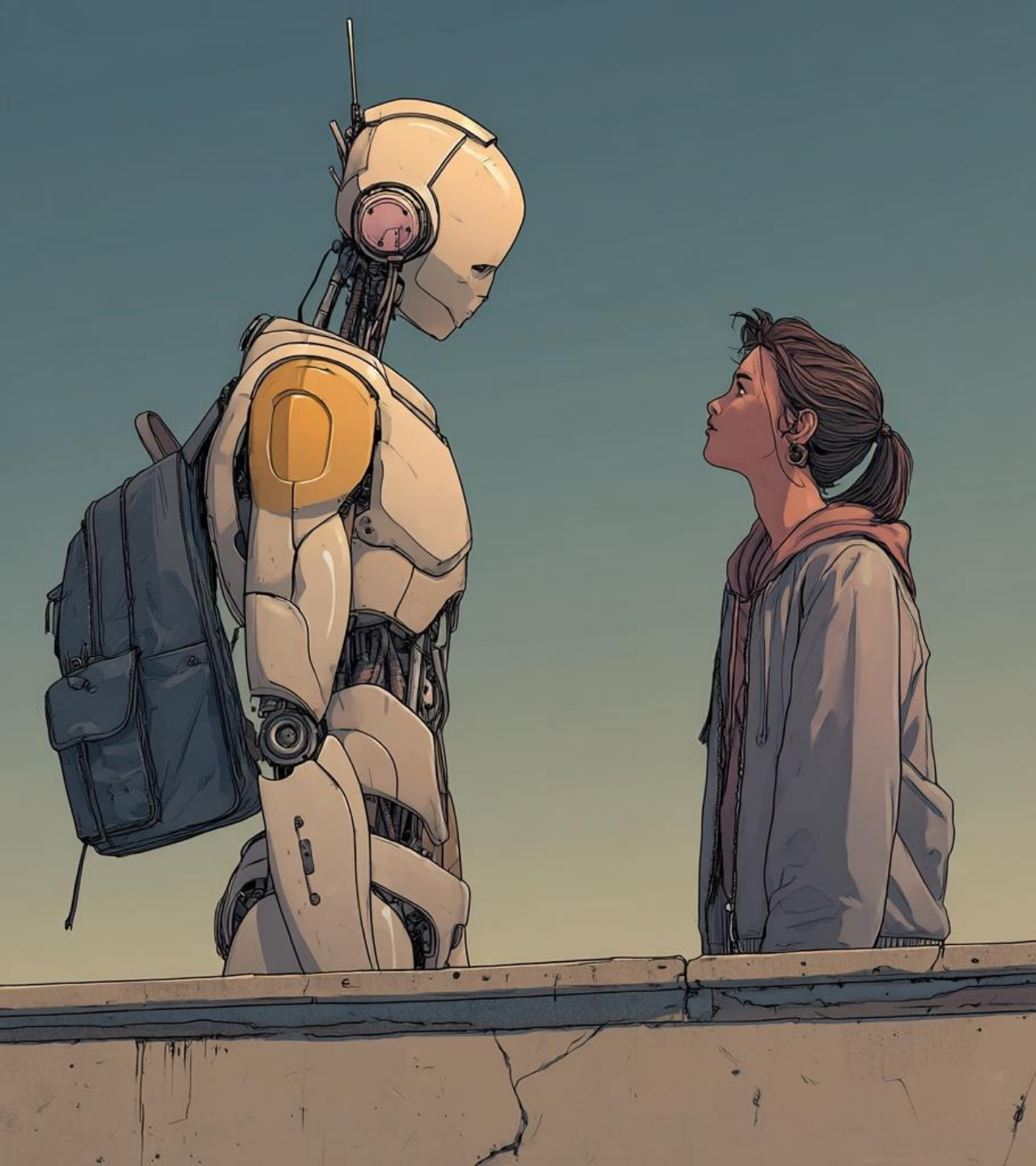
[Vis alle](#)

Eksempel til utprøving i klasserommet:

- *Er det sunt å spise kjøtt?*
eller
- *Hva er et sunt kosthold?*

KI-sammendrag:

- Hvilke kilder brukes som bakgrunn for informasjonen?
- Hvem står bak nettsidene?
- Er de troverdige? Nøytrale? Til å stole på? Relevante? Hvorfor/hvorfor ikke?

Lærings-latskap

- KI øker prestasjon på kort sikt, men ikke nødvendigvis læring på lang sikt
- KI reduserer metakognitiv aktivitet
- Risiko for “lærings-latskap”
- Læringsverdi krever oppgaver som aktiverer eleven

(Fan et al., 2024 – “Beware of Metacognitive Laziness”)

Hva betyr dette for oss som lærere?

KI gjør mye av de tunge løftene, vi må passe på at elevene ikke blir passive

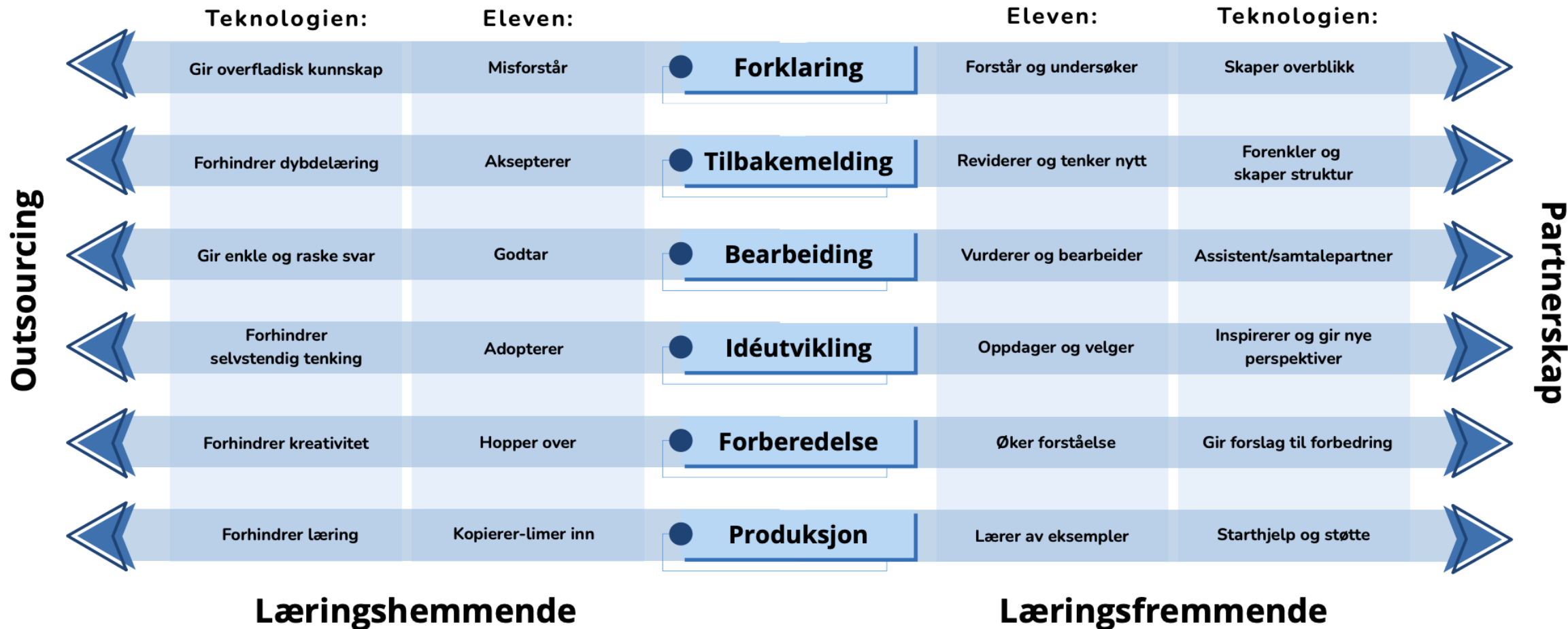
- KI må bli verktøyet, ikke løsningen

Eleven må få tid til:

- Å planlegge
- Å vurdere underveis
- Å evaluere/reflektere

BRUKSOMRÅDE

Diskusjon rundt bordet

Hvordan kan jeg bruke KI slik at den hjelper eleven til å lære *aktivt*, i stedet for bare å *levere raskt*?

FIKLEØKT 2:
Læringsfremmende
bruk i mine fag

Nivå 1
Fikleøkt 2
**Læringsfremmende
bruk i mine fag**

Be KI foreslå måter den kan brukes i ditt fag der eleven fortsatt må tenke, reflektere og forstå selv.

Lim inn eksempelledeteksen og hold så en samtale med KI hvor du f.eks. ber om flere eksempler, andre typer eksempler, eller at KI utdyper ett av forslagene etc.

Eksempelledetekst:

- *Jeg underviser i [fag] på [trinn]. Gi meg ti eksempler på hvordan KI kan brukes i faget på en læringsfremmende måte, der eleven fortsatt er aktiv og ansvarlig for sin egen læring.
For hvert forslag: beskriv kort hva eleven gjør, hvordan KI støtter prosessen, og hvorfor det fremmer læring.*

Refleksjon:

Hva kjennetegner forslagene som faktisk hjelper eleven til å lære — og ikke bare levere?

Nivå 2
Fikleøkt 2
**Læringsfremmende
bruk i mine fag**

Bruk en chatbot til å få ideer til undervisningsaktiviteter der elevene bruker KI for å utvikle idéer, få faglig støtte underveis, eller reflektere over eget arbeid.

Eksempelledetekst:

- *Jeg underviser i [fag] på [trinn].
Gi meg fem forslag til undervisningsaktiviteter der elever bruker KI som refleksjonspartner, prosesshjelp eller utforsker, ikke som produsent av svar.
For hvert forslag: beskriv formål, hvordan KI brukes i læringsprosessen, hva eleven må gjøre selv, og hvordan læreren kan følge opp refleksjonen.*

Refleksjon:

Hvilke forslag støtter elevenes kritiske tenking og faglige forståelse?
Kan du bruke noen av aktivitetene i egen undervisning?

Nivå 3

Fikleøkt 2

Læringsfremmende bruk i mine fag

Be KI fungere som en idépartner. Du skal få så mange varierte, fagspesifikke forslag som mulig til hvordan KI kan brukes på læringsfremmende måter i dine fag – både i planlegging, undervisvurdering og vurdering.

Eksempelledetekst:

«Du er en fagspesialist i [fag]. Lag 15 konkrete eksempler på hvordan elever kan bruke KI på læringsfremmende måter i dette faget. Del forslagene inn i tre kategorier:

- *Når de forbereder seg eller planlegger*
- *Når de utforsker eller produserer*
- *Når de reflekterer eller vurderer*

Hvert forslag skal beskrive:

- *Hva eleven gjør*
- *Hvordan KI støtter læringsprosessen*
- *Hvorfor det fremmer læring og forståelse*
- *Presenter resultatet i tabellform.»*

Refleksjon:

- Hva kjennetegner de aktivitetene som faktisk fremmer læring fremfor å effektivisere arbeidet?
- Hvordan kan du bruke noen av ideene til å justere eller fornye et eksisterende opplegg?

A woman with blonde hair tied up, wearing a light-colored sweater, is sitting at a desk in an office. She is looking down at a laptop screen. The background is slightly blurred, showing a computer monitor and some office supplies. The text "KI og vurdering" is overlaid in the center of the image.

KI og vurdering

Nye måter å tenke på?

- **Vurder prosess og refleksjon – ikke bare produkt**
Vurdering må vise hvordan elevene lærer, ikke bare hva de leverer.
- **Gjør KI-bruk til en del av vurderingsgrunnlaget**
Inkluder ansvarlig og kritisk bruk av KI i vurderingskriteriene.
- **Bruk KI som verktøy for kritisk tenkning**
La elevene analysere, sammenligne og forbedre KI-generert materiale.
- **Varier vurderingsformene**
Kombiner muntlige, praktiske og skriftlige vurderinger.
- **Bygg tillit og profesjonell dømmekraft**
Skap åpenhet rundt bruk av KI og styrk lærerens rolle som veileder.

eTid: begrense tilgang til netressurser

Lærer kan sette elevenes maskiner 4 ulike modus på Chromebook-er

1: Eksamensmodus: lukket internett hvor kun [kommunens forhåndsgodkjente tjenester](#) er tilgjengelige.

2: Uten KI: Åpent internett, men de fleste kjente KI-tjenestene er sperret

3: Uten streaming: Åpent internett, men hvor strømmetjenestene for musikk og video er sperret. Gjelder f.eks. Youtube, Netflix, Spotify og lignende

4: Prøvemodus: åpent internett sperret, men noe mindre restriktiv enn prøvemodus. Play store og Forms skal virke

Det anbefales prøvemodus, eksamensmodus brukes kun for eksamen

Innlogging med Feide: <https://mega.efeide.no> og klikk på **eTid** i navigasjonsbanneret.

Bygge tillit

Læreren snakker åpent med klassen om hva som er lov og ikke lov ved bruk av KI. Klassen har egne KI-regler, eller læreren bruker et system for å vise hvilket nivå av KI-bruk som er lov. Samtalen gjør at de forstår *hvorfor* noen grenser finnes, og lærer at læreren ikke er ute etter å “ta dem”, men å hjelpe dem å lære.

KI-trafikklyset

Ingen KI
Du skal ikke bruke KI i det hele tatt i løpet av arbeidet. Du skal vise egne grunnleggende ferdigheter og kunnskaper.

KI underveis
Du kan bruke KI til å hjelpe deg med bestemte oppgaver underveis. Du kan for eksempel få tilbakemelding på tekstutkast, eller få hjelp til å forbedre innhold og form. Du må selv kritisk vurdere hva du vil bruke og kunne forklare valgene fine for andre.

KI for fullt
Du kan bruke KI så mye du ønsker, eller har fått beskjed om. Fokuser på å bruke KI på en hensiktsmessig måte og å vise at du kan ta kritiske og selvstendige valg for å oppnå gode resultater.

Basert på "The AIAS assessment scale" Perkins, Furze, Roe & McVaugh (2024). Oversatt av Stine Brynildsen.

Tenke selv først

Læreren synliggjør hvorfor elevene alltid skal tenke selv først. Klassen har en enkel rutine: Elevene lager et førsteutkast eller noen egne ideer før de bruker KI. Slik unngår de at KI erstatter refleksjonsarbeidet, og de lærer at det er den egenproduserte tenkingen som bygger forståelse.

Dette motvirke google-effekten og lærings-latskap

Vurdere prosess

I norsk lager elevene et dikt med hjelp fra KI. Læreren ber dem levere både det første utkastet, chatloggen med KI og en kort tekst der de forklarer *hvordan* de brukte KI og *hva de selv endret*. Vurderingen vektlegger refleksjonen like mye som sluttproduktet.

KI som en del av vurderingen

I naturfag får elevene bruke KI til å forklare et fenomen som «vær og klima». I vurderingsskjemaet står det: *“Eleven viser at hun kan bruke KI på en ansvarlig måte og forklare hva som kommer fra KI og hva som er egne tanker.”* Elevene får poeng for kritisk vurdering av KI-svarene.

Sammenlikne og differensiere

I samfunnsfag får elevene et KI-generert sammendrag av en nyhetssak. De skal finne faktafeil eller mangler, og sammenligne med en ekte kilde. Klassen diskuterer hva som gjør informasjonen troverdig.

Variere vurderingsformer

I engelsk bruker noen elever KI til å forberede til en muntlig presentasjon, mens andre leverer en skriftlig tekst. Læreren vurderer både språkferdighet, forståelse og evne til å bruke KI som støtte. På den måten får alle vise kompetanse på ulike måter.

KI og tilpasset opplæring

- **Bryte ned gjøremål i mindre steg**
- **Justere fagstoff og oppgaver etter nivå**
- **Lage støttestrukturer**
- **Elever med språkvansker/kort botid ol.**

Bruke KI i vurdering og tilbakemeldinger?

- Vær nøye med å beskytte personopplysninger
- Vurdering og tilbakemelding må aldri automatiseres: bruk alltid ditt profesjonelle skjønn
- Gi alltid tydelig kontekst og faglige mål i ledeteksten og sjekk alltid nøye KI-generert tekst

Eksempler på bruk:

- Formulere tilbakemelding ut fra dine egne stikkord
- Identifisere forbedringspunkter ut fra konkret bestilling (struktur, grammatikk, innhold, argumenter, tekstbinding, innhold osv.) og gi forslag til veiledning til eleven
- Generere eksempeltekster og forslag til vurderingskriterier

Diskusjon

- **Tenk på dine egne fag:** hvilke vurderingsformer tåler at elever bruker KI aktivt (muntlig, prosessvurdering, praktisk, kildestyrt)?
- Hvilke vurderingsformer må vi justere?

FIKLEØKT 3:
KI og vurdering

Nivå 1
Fikleøkt 3
KI og vurdering

Steg 1: lim inn denne ledeteksten i KI og legg ved en oppgave du bruker med elevene dine:

Ledetekst: *"Du er min KI-planleggingspartner for mellomtrinnet. Jeg skal gi deg en oppgave fra min undervisning. Du skal gjøre oppgaven KI-vennlig og vurderingsfremmende. Oppgaven du foreslår skal alltid*

- *synliggjøre elevens prosess*
- *kreve kritisk og ansvarlig bruk av KI*
- *inkludere en måte elevene kan vise hva KI gjorde og hva eleven gjorde*
- *være tydelig på hvilke deler av oppgaven der KI er lov å bruke*
- *kunne vurderes på flere måter (muntlig/skriftlig/praktisk)*
Lag en enkel og konkret versjon av oppgaven, tilpasset faget.

Her er oppgaven [lim inn oppgaven]"

Steg 2: les over forslaget og still oppfølgingsspørsmål for å justere svaret du fikk om det trengs

Diskuter rundt bordet: kan disse justeringene fungere i praksis? Hvilke konkrete utfordringer møter du når det kommer til KI og vurdering?

Nivå 2

Fikleøkt 3

KI og vurdering

Steg 1: lim inn denne ledeteksten i KI og legg ved en oppgave du bruker med elevene dine:

Ledetekst: *"Du er min KI-planleggingspartner for mellomtrinnet. Jeg skal gi deg en oppgave fra min undervisning. Du skal gjøre oppgaven KI-vennlig og vurderingsfremmende. Oppgaven du foreslår skal alltid:*

- *synliggjøre elevens prosess*
- *kreve kritisk og ansvarlig bruk av KI*
- *inkludere en måte elevene kan vise hva KI gjorde og hva eleven gjorde*
- *være tydelig på hvilke deler av oppgaven der KI er lov å bruke*
- *kunne vurderes på flere måter (muntlig/skriftlig/praktisk)
Lag en enkel og konkret versjon av oppgaven, tilpasset faget.*

*Her er oppgaven [**lim inn oppgaven**]"*

Steg 2:

Les svaret og be KI om en eller flere av disse oppfølgingsjusteringene:

- "Gjør oppgaven mer realistisk for min elevgruppe [beskriv endringer]."
- "Senk eller øk vanskelighetsgraden."
- "Legg inn mer fokus på [tema/metode]."
- "Gi meg et helt nytt forslag."

Diskusjon: Hva er bra? Hva må justeres? Hvilke konkrete utfordringer møter du i egen praksis ift. KI og vurdering?

Nivå 3

Fikleøkt 3

KI og vurdering

Steg 1: Design en egen KI-vurderingspartner, eller lim inn ledeteksten under:

Ledetekst: "*Du er min KI-planleggingspartner for mellomtrinnet. Jeg skal gi deg en oppgave fra min undervisning. Du skal gjøre oppgaven KI-vennlig og vurderingsfremmende. Oppgaven du foreslår skal alltid:*

- *synliggjøre elevens prosess*
- *kreve kritisk og ansvarlig bruk av KI*
- *inkludere en måte elevene kan vise hva KI gjorde og hva eleven gjorde*
- *være tydelig på hvilke deler av oppgaven der KI er lov å bruke*
- *kunne vurderes på flere måter (muntlig/skriftlig/praktisk)
Lag en enkel og konkret versjon av oppgaven, tilpasset faget.*

Her er oppgaven [lim inn oppgaven]"

Steg 2: Bruk KI-vurderingspartneren videre til å foreslå endringer i vurderingspraksis i dine fag, basert på hva forskning sier om KI og vurdering. Be om konkrete tips, caser, forslag eller justeringer på konkrete oppgaver.

Diskusjon rundt bordet: Var dette nyttig ift. din egen praksis? Hvilke utfordringer møter du selv når det kommer til KI og vurdering?

Blåtime

- Sitt i små grupper på 2-3
- Legg en konkret plan for videre utprøvinger av KI-verktøy sammen med elever (som bygger på hva dere gjorde i mellomarbeidet), **enten korte sekvenser eller idéer til hele opplegg**
- Finn dine fag i [padlet](#) og skriv inn det dere planlegger å prøve slik at andre kan bli inspirert
- bit.ly/kisspadletmellom

Mellomarbeidet var:

- Test ut et KI-verktøy som kan brukes i undervisningen. Samarbeid og diskuter med en annen lærer.
- Gjør deg tanker rundt erfaringene dine med verktøyet og hvordan det kan integreres i undervisningen

Avsluttende evaluering

Her finner du en kort undersøkelse for å evaluere samlingen

bit.ly/kisslærer2

Ta kontakt:

haakon.sundbo@uia.no

amalie.wilhelmsen@uia.no

gry.jacobsen@uia.no

Besøk lift.uia.no/kiss

Evaluering lærersamling 2 Søgne
og Sogndalen 26.11.25

Referanser

Dalsgaard, C., & Prilop, C. N. (2025). Partnerskaber mellem elever og AI: Nye arbejdsmetoder med generativ AI. Tidsskriftet Læring og Medier <https://tidsskrift.dk/lom/article/view/150410>

Fan, Y., Tang, L., Le, H., Shen, K., Tan, S., Zhao, Y., ... Gašević, D. (2024). *Beware of metacognitive laziness: Effects of generative artificial intelligence on learning motivation, processes, and performance*. British Journal of Educational Technology, 56(2), 489-530. <https://doi.org/10.1111/bjet.13544>

Moorhouse, B. L., Yeo, M. A., & Wan, Y. (2023). *Generative AI tools and assessment: Guidelines of the world's top universities*. *Teaching and Learning Inquiry*, 11(1), 1–20. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666557323000290>

Stanford University, Center for Teaching and Learning. (2025). *AI teaching strategies* (assessment design, disclosure, multimodal evidence). <https://ctl.stanford.edu/aimes/ai-teaching-strategies>

Perkins, M., Furze, L., Roe, J., & MacVaugh, J. (2024). *The AI Assessment Scale: A framework for educational assessment in the age of generative AI* <https://arxiv.org/pdf/2412.09029>